

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 8CoCsp/13/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119432614  
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6119432614.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a sudcov JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J., Z. XXXX/XX, o zaplatenie 3.710,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4Csp/33/2020-449 zo dňa 31. januára 2022, takto

### rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v záhlaví označeným rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.854,62 eura titulom neuhradeného riadneho úroku a sumu 348,24 eura titulom neuhradeného úroku z omeškania, to všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobca žalobou zo dňa 08.11.2019 žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 3.710,91 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1508,05 eura od 25.06.2019 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o splátkovom úvere s právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľnou, a. s. zo dňa 20.01.2015 žalovanému bol poskytnutý úver v celkovej výške 3.000 eur. Tento úver mal žalovaný splácať v mesačných splátkach po 60,38 eura, celkovo 120 splátok, výška RPMN predstavovala 23,38 % a pri úrokovej sadzbe 19,90 % p. a., s prvou splátkou dňa 20.02.2015 a poslednou splátkou k 20.01.2025. Žalovanému bol tento úver poskytnutý bezhotovostne v prospech jeho účtu dňa 20.01.2015. Žalovaný však záväzok splácať úver nespĺnil, prestal platiť dohodnuté splátky, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 24.04.2017 s tým, že žalovaný má zaplatiť celú zostávajúcu časť úveru do 15 dní vo výške 3.689,96 eura.

1.2. Prvoinstančný súd rozsudkom zo dňa 30. 11. 2020 žalobe sčasti vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 1.508,05 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.06.2019 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Súd mal za to, že v časti uplatneného zmluvného úroku vo výške 1854,62 eura, ako aj v časti úroku z omeškania vo výške 336,35 eura žalobca neunesol dôkazne bremeno a nekonkretizoval, z čoho vychádzal pri výpočte výšky týchto uplatnených nárokov, preto v tejto časti súd žalobu zamietol. Proti zamietajúcemu výroku podal žalobca odvolanie a odvolačný súd

uznesením sp. zn. 8CoCsp/7/2021-375 zo dňa 24.05.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné zo strany súdu prvej inštancie vyzvať žalobcu, aby špecifikoval uplatnenú výšku zmluvného úroku, zmluvného úroku z omeškania, ako aj úroku z omeškania postupom podľa § 129 ods. 1 CSP. Ďalej odvolací súd upriamil pozornosť súdu na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. júna 2020, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal doposiaľ neriešenou otázkou možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ.

1.3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.01.2015 žalovanému bol poskytnutý úver v celkovej výške 3000 eur, ktorý mal žalovaný splácať v mesačných splátkach po 60,38 eura, celkovo 120 splátok, výška RPMN predstavovala 23,38 % a pri úrokovej sadzbe 19,90 % p. a., s prvou splátkou dňa 20.02.2015 a poslednou splátkou k 20.01.2025. Žalovanému bol tento úver poskytnutý bezhotovostne v prospech jeho účtu dňa 20.01.2015. Žalovaný prestal platiť dohodnuté splátky, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 24.04.2017 s tým, že žalovaný má zaplatiť celú zostávajúcu časť úveru do 15 dní vo výške 3.689,96 eura.

1.4. Podľa výpisu z úveru žalovaný z celkového poskytnutého úveru zaplatil sumu 2.285,43 eura, ktorá suma sa započítala v prospech žalovaného tak, že na istinu bola započítaná suma 1491,95 eura, na poplatky bola započítaná suma 72,66 eura, na riadny úrok bola započítaná suma 703,06 eura a na úrok z omeškania bola započítaná suma 17,76 eura. Takto žalovanému z poskytnutého úveru vo výške 3.000 eur bola započítaná na istinu suma 1.491,95 eura, teda výška istiny uplatňovaná žalobcom činí 1.508,05 eura (3.000 eur - 1.491,95 eura = 1.508,05 eura). Žalovaný platiť splátky úveru v predpísanej výške od 20.02.2015 do 20.06.2015, teda zo zmluvne stanovených úverových splátok vo výške 60,38 eura uhradil len 5 splátok v termíne splatnosti a v dohodnutej výške. Od 20.07.2015 začal žalovaný platiť splátky úveru nepravdepodobne, od 8 eur do 200 eur mesačne. Poslednú splátku splatnú k 20.10.2016 uhradil dňa 24.10.2016. Keďže k ďalšej úhrade zo strany žalovaného nedošlo, k 24.04.2017 právny predchodca žalobcu úver zosplatnil, pričom výška zostatku činila 3.689,96 eura.

1.5. Súd zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Námitky žalovaného, že je bezúročná a bez poplatkov nebola opodstatnená a súd nezistil žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaný namietal na jednej strane, že žalobcovi uhradil pravdepodobne 4.115,43 eura, čo nepreukázal napr. výpismi z účtu, resp. mal možnosť žalovaný obrátiť sa na pôvodného veriteľa. Naopak, žalobcom predložené dôkazy preukazujú, že žalovanému bol bezhotovostne poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 3.000 eur v prospech jeho účtu a žalovaný tento úver prestal splácať po zaplatení piatich splátok, pričom okrem týchto piatich splátok začal platiť mimoriadne splátky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t. j. od 26.09.2017. Žiadne iné plnenia zo strany žalovaného v prospech žalobcu, týkajúce sa predmetnej úverovej zmluvy neboli, resp. žalovaný nedoložil žiadny dôkaz, ktorým by vedel vyvrátiť tvrdenie žalobcu a spochybniť výpis z úverového účtu Slovenskej sporiteľne, a. s., že z jeho strany boli uhradené aj iné finančné čiastky. Žalovaný napádal náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď tvrdil, že zmluva neobsahuje náležitosti, ktoré podľa zákona má obsahovať a z toho dôvodu žiadal, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu. Ako už súd konštatoval, po preskúmaní náležitostí úverovej zmluvy v zmysle § 2, § 9 a § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z. mal súd za to, že táto zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch pre takýto typ zmluvy. Žalovaný ani v jednom zo svojich vyjadrení nenamietal, že by nebol obdržal od žalobcu sumu 3.000 eur, namietal len to, že žalobca túto skutočnosť nevie preukázať. Súd však poukazuje na obsah odporu žalovaného z 21.02.2020, kde žalovaný uvádza, že by žalobca mal vrátiť žalovanému podľa výpočtu sumu 1.115,43 eura (4.115,43 eura - 3.000 eur), čím žalovaný nepriamo uznáva, že sumu 3.000 eur od žalobcu obdržal.

1.6. Žalovaná suma je 3.710,91 eura, z nej súd žalobcovi priznal istinu vo výške 1.508,05 eur v plnom rozsahu. Žalobca si však uplatnil aj úrok vo výške 1.854,62 eura, ktorý špecifikoval ako splátku úveru - riadny úrok. Vo svojom vyjadrení z 16.11.2020 predložil tabuľku výpočtu riadneho úroku. Zmluvný úrok v celkovej výške 2.557,68 eura podľa tvrdenia žalobcu je v platobnej histórii označený ako Predpis riadneho úroku, pričom z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok započítaná suma 703,06 eura a neuhradený zmluvný úrok predstavoval sumu 1.854,62 eura a bol vyčíslený podľa príslušného vzorca  $\text{dĺžna istina} * \text{úroková sadzba} / 360$  (bankový rok) \* počet dní príslušného obdobia. Z predmetnej

tabuľky je zrejmé, že žalobca vyčíslil riadny úrok od 16.03.2016 do 18.06.2019. S poukazom na názor odvolacieho súdu, ktorý je pre súd prvej inštancie záväzný, súd opätovne preskúmal tento nárok žalobcu v časti uplatneného zmluvného úroku z úveru a dospel k tomu záveru, že tomuto nároku je potrebné vyhovieť. Súd konštatoval, že predmetný spotrebiteľský úver bol poskytnutý v súlade s ustanoveniami § 2, § 9 a § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z., preto nemožno ustáliť, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd prihliadol aj na uznesenie NS SR zo dňa 30. júla 2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018, v ktorom konštatoval, že veriteľovi nezaniká nárok na bežné úroky ani pri zosplatnení pohľadávky, navyše existuje možnosť kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru prináleží veriteľovi úrok z poskytnutého úveru, ak by súd veriteľovi takýto úrok nepriznal, tak dlžník získa nedôvodnú výhodu v tom, že nie je povinný platiť zmluvný úrok a veriteľ by sa dostal do nevýhodného postavenia. Tento záver vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020, v zmysle ktorého: „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Vzhľadom na tieto skutočnosti, ako aj vzhľadom na to, že žalobca preukázal v konaní, že žalovaný prestal uhrádzať riadne splátky úveru, teda pôvodný veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, vyhlásením predčasnej splatnosti však žalovanému nezanikla povinnosť uhradiť veriteľovi cenu peňazí, t. j. poskytnutý úver spolu s úrokmi, ktoré by žalovaný ako dlžník uhradil spolu so splátkami úveru, ak by úver splácal riadne a včas podľa splátkového kalendára. Žalovaný však porušil svoje zmluvné povinnosti, nemôže z tohto porušenia získať pre seba výhodu neplatenia úrokov z úveru, ktoré by veriteľovi prináležali v prípade, ak by bol úver splácaný v mesačných splátkach. V prípade zosplatnenia úveru neexistuje dôvod na to, aby dlžník nemusel zaplatiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške na akej sa s veriteľom dohodol, veriteľ peňažnými prostriedkami už nedisponuje, disponuje nimi už dlžník, ale veriteľovi patrí dohodnutá odmena a záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Stav, ktorý pre dlžníka nastane, nie je neprímeranou sankciou, lebo veriteľ sa domáha dohodnutej celej pôžičky. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti, ako aj na aktuálnu judikatúru, súd žalobcovi priznal riadny úrok vo výške 1.854,62 eura, ktorý si žalobca vyčíslil od 16.03.2016 do 18.06.2019.

1.7. Súd ďalej uviedol, že žalobca predložil tabuľku k výpočtu zmluvného úroku z omeškania vo výške 11,89 eura v podaní zo dňa 16.11.2020, podľa ktorého zmluvný úrok z omeškania bol označený v platobnej histórii ako predpis úroku z omeškania vo výške 29,65 eura, a z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok z omeškania započítaná suma vo výške 17,76 eura, pričom neuhradený zmluvný úrok z omeškania predstavuje sumu 11,89 eura a vyčíslený bol podľa vzorca výška omeškaných splátok \* 5% / 360 (bankový rok) \* počet dní príslušného obdobia. V tejto časti uplatneného nároku v zmysle názoru odvolacieho súdu dospel k záveru, že žalobcovi, ako veriteľovi postúpenej pohľadávky, prináleží aj úrok z omeškania v uplatnenej výške. Úrok z omeškania bol vypočítaný podľa vzorca dlžná istina \* úroková sadzba / 360 (bankový rok) \* počet dní príslušného obdobia, ktorý bol vyčíslený ku dňu 20.05.2017, t. j. mesiac po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru až do 18.06.2019, t. j. do dňa nasledujúceho po postúpení pohľadávky, bol vyčíslený vo výške 336,35 eura. Žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 113/2018, v ktorom najvyšší súd dospel k tomu záveru, že veriteľ má nárok na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru ako aj možnosť kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. Žalobca predložil tabuľku vyčíslených úrokov z omeškania, ktoré si účtoval po zosplatnení úveru do času postúpenia pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa na žalobcu. Súd mal za to, že aj tento úrok z omeškania kumulatívne s úrokom z poskytnutého úveru, veriteľovi prináleží v prípade, že dlžník porušil svoje povinnosti pri splácaní poskytnutého úveru. Dlžník sa dostal do omeškania s platbou od 20.05.2017, pričom dohodnutá výška úroku z omeškania 5 % ročne je v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj v súlade s vyhláškou č. 87/1995 Z. z., podľa názoru súdu žalobcovi prináleží úrok z omeškania z dôvodu, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením z toho dôvodu priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 348,24 eura (zmluvný úrok z omeškania vo výške 11,89 eura + úrok z omeškania vo výške 336,35 eura).

1.8. Záverom konštatoval, že na základe Dohody o zaplatení dlhu zo dňa 08.09.2017 žalovaný v podstate uznal svoj záväzok voči žalobcovi vo výške 3.918,08 eura, čo je vyššia suma ako bola uplatnená žalobou zo strany žalobcu, pretože žalobca si neuplatnil poplatky a uplatnil si z uznanej sumy 3.918,08 eura len sumu 3.710,91 eura. Ak by súd prihliadol na tú skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k písomnému uznaniu dlhu, tak námietky žalovaného v konaní sú irelevantné, pretože písomným uznávacím prejavom dlžníka došlo k uznaniu dlhu vo vyššej sume, aká bola uplatnená žalobou.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie. Dôvodil nesprávnym právnym posúdením veci, nesprávnymi skutkovými zisteniami. Vytýkal súdu, že nepodrobil zmluvu súdnej kontrole a neidentifikoval neprijateľné zmluvné podmienky, nepreveril číselné parametre úveru, nerešpektoval jeho návrhy v odpore a v ďalších podaniach, nevykonal dokazovanie o vzájomných plneniach a že nepostupoval v súlade s § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého, ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru a v prípade porušenia § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa priklonil na stranu žalobcu. Navrhol, aby súd vykonal predbežné právne posúdenie s vyriešením otázky, či je úver bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že veriteľ v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka svojvoľne započítaval finančné plnenia a nerešpektoval ust. § 566 ods. 2 OZ. Súčasne poukázal na § 580 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky rovnakého dlhu, zanikajú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav k započítaniu. Podotkol, že veriteľ úmyselné koná a formuluje do svojich vadných zmlúv neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore s platnými právnymi normami a nekalnými obchodnými praktikami a to aj voči nemu, hoci on nemohol ovplyvniť obsah, ak neboli podmienky dohodnuté individuálne. Zopakoval, že spor má dve roviny, právnu a finančnú. Žalobca mu v predtlačenej zmluve o splátkovom úvere z 20. 01. 2015 ešte pred podpisom nastolil sofistikované právnické pasce, ktoré spotrebiteľ nedokáže identifikovať a to zmluvu s neprijateľnými zmluvnými podmienkami mu dal podpísať s vedomím, že je v súlade so zákonom, ale už vie, že ho klamal, právnici a špecialisti žalobcu sa spojili proti nemu ako spotrebiteľovi. Žalobca mu nedal kópie zmlúv a pokiaľ je zmluva uzatvorená v rozpore s § 53c Občianskeho zákonníka je neplatná. Podľa žaloby odsúhlasená výška úveru bola 3.000 eur, ale žalobca nepredložil dôkaz o reálnej výške úveru ani aktuálny stav úveru. Suma jeho plnení z je cca 4.115,40 eura, čo nie je preukázané výpisom z banky. Žalobca si nárokuje 3.710,91 eura, ale chýba relevantný dôkaz o vzájomných plneniach. Je pravda, že uhradil len 4.115,43 eura; pri rešpektovaní existencie neprijateľných zmluvných podmienok by mal platiť žalovanému podľa výpočtu  $3.000 \text{ eur} - 4.115,43 \text{ eura} = - 1.115,43 \text{ eura}$ , ak nie ešte viac. Poukázal na § 290, § 298 ods. 1, 2, § 3 ods. 3, 5 zák. č. 250/2007 § 5b, § 8 ods. 1, 3 o ochrane spotrebiteľa č. 250/07 Z.z., § 53 ods. 5 Obč. zákonníka. Navrhol vyžiadať od žalobcu dôkazy, aké mal informácie ohľadne overenia schopnosti splácať úver, uložiť žalobcovi povinnosť predložiť písomné potvrdenie, že úver bol čiastočne splatený. Zároveň namietal výrok o trovách konania, uložená povinnosť je nemorálna a preto žiadal, aby nebol zaviazaný k náhrade trov konania.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný podľa jeho názoru neuviedol skutočnosti, ani nepredložil dôkazy spochybňujúceho návrhu na zaplatenie dlžnej sumy.

4. Žalovaný v replike zotrval na odvolacom petite a zopakoval, že žalobca úmyselne formuluje do zmlúv neprijateľné zmluvné podmienky a používa nekalé obchodné praktiky, pričom nepreukázal poskytnutie finančných prostriedkov. Navrhol postupovať analogicky ako Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 5Co/19/2019, prípadne 18Co/109/2011 zo dňa 28. 09. 2011, sp. zn. 3Co/3/2011, z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave z 09. 08. 2011 sp. zn. 10Co/313/2010, ktorý posudzovali obdobné nemorálne techniky a praktiky, akých sa dopúšťa žalobca. Ďalej žiadal súd zamietnuť žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko nový žalobca podľa Národnej banky SR nemá bankovú licenciu. Eviduje licenciu len pre poskytnutie spotrebiteľských úverov so zápisom z 05. 08. 2018 a nie ako banka. K preukázaniu jeho schopnosti splácať úver považuje žalobcom predložené listiny za nedostatočné, slabé, ide len o formálny pokus veriteľa založiť isté doklad do zložky úverového obchodu. Je známe, že veriteľovi viac vyhovuje nedisciplinovaný klient ako platby schopný spotrebiteľ, nakoľko zarobí viacnásobne viac vo forme zisku, ako pri nízkych úrokových sadzbách. Nepredložil žalobca doklady o preverení, napr. cez centrálny register dlžníkov cez databázu medzibankového úverového registra SR, preto je jasné, že nepreverili jeho bonitu a konal v rozpore s platnou právnou úpravou tváriac sa, že nepozná povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., hoci ho smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23. 04. 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zaväzuje overiť úverovú bonitu. Následkom nesplnenia tejto povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou posúdenie schopnosti dlžníka splácať úver je strata právo požadovať splatenie úveru jednorazovo v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V žalobe chýba oznámenie o postúpení pohľadávok z veriteľa na žalobcu, čo je podstatný nedostatok žaloby, preto zotrval na návrhu, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas, oprávnenou osobou smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné v súlade s § 378 a § 219 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj závislý výrok o trovách konania je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Odvolací súd bol v prejednávanej veci názoru, že na vec sa vzťahujú aj ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce, konkrétne ust. § 53 ods. 9, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, preto vyzval strany sporu na vyjadrenie, ktoré právo strany aj využili.

6. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Predmetom konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 08.11.2019, ktorou sa žalobca ako postupník domáhal zaplata pohľadávky vo výške 3.710,91 eura, ktorá pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 1.508,05 eura, riadneho úroku vo výške 1.854,62 eura a z úroku z omeškania vo výške 348,24 eura. Súd prvej inštancie rozsudkom (prvým v poradí) č. k. 4Csp/33/2020-325 zo dňa 30.11.2020, žalobe čo do istiny vo výške 1.508,05 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.508,05 eura od 25.06.2019 do zaplata vyhovel (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.) s tým, výrok I., ktorým súd prvej inštancie čiastočne žalobe v zmysle vyššie uvedeného vyhovel, nadobudol právoplatnosť, nakoľko voči nemu v časti istiny nebol podaný riadny opravný prostriedok (odvolanie). Naopak rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti výroku II. napadol odvolaním žalobca, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti považoval za nepreskúmateľný, v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č. k. 8CoCsp/7/2021-375, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky (riadneho úroku vo výške 1.854,62 eura, zmluvného úroku z omeškania vo výške 11,89 eura, úroku z omeškania vo výške 336,35 eura) zrušil a vrátil v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie následne rozsudkom (druhým v poradí) č. k. 4Csp/33/2020-449 zo dňa 31.01.2022, výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.854,62 eura titulom neuhradeného riadneho úroku a sumu vo výške 348,24 eura titulom neuhradeného úroku z omeškania s tým, že výrokom II. žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Voči uvedenému vyššie citovanému rozsudku súdu prvej inštancie (druhému v poradí) v celom rozsahu podal odvolanie žalovaný, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

8. K nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192 až § 194 CSP.

9. Nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak

síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné zmieniť, že súd prvej inštancie v danej veci posudzovaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná a ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu. Následne však postupoval nesprávne, keď sa prioritne nezaoberal, resp. nesprávne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, t. j. či žalobca je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, a to s poukazom na skutočnosť, že žalobca nie je primárnym (pôvodným) veriteľom vymáhanej pohľadávky (ktorým bol postupca - Slovenská sporiteľňa, a.s.), ale je v postavení postupníka. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

11. Odvolací súd riadiac sa vyššie uvedeným, napriek existencii zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.06.2019 dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie pre nesplnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie predmetnej pohľadávky voči žalovanému z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s. (postupcu) na žalobcu (postupníka).

12. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné (špeciálne) podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

13. V prejednávanej veci bolo zrejmé, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákonom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom lex specialis, ale aj podmienkami vymedzenými v zákone o spotrebiteľských úveroch. Keďže k postúpeniu pohľadávky v danej veci došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka je potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa Zákona o bankách, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Toto ustanovenie sprísňuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá je dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňujú platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky.

14. Ustanovenie § 525 OZ určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť, pričom postúpenie určitých pohľadávok môže byť zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok. Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB je práve takým ustanovením, ktoré upravuje ďalšie špeciálne podmienky (popri všeobecných v OZ), za ktorých môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.

483/2001 Z. z. o bankách v znení do 31. decembra 2016 oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 36/2020 z 15. 12. 2020). Počnúc od 01. 01. 2018 je toto ustanovenie novelizované.

15. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách účinného od 01. 01. 2017 (teda aj v čase postúpenia pohľadávky v danej veci) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Osobitným predpisom podľa tohto ustanovenia je ustanovenie § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16.1. V § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustanovuje ďalšie špeciálne pravidlá prevodu, prechodu pohľadávok zo spotrebiteľských úverov, pretože s nadobudnutými pohľadávkami zo spotrebiteľských úverov z hľadiska ochrany spotrebiteľa nakladá nový veriteľ ako so svojimi vlastnými pohľadávkami a správa týchto pohľadávok je aj po ich postúpení na iného veriteľa predmetom dohľadu. Toto ustanovenie korešponduje so všeobecnou právnou úpravou zmeny v osobe veriteľa podľa Občianskeho zákonníka. Postupníkom podľa tohto ustanovenia môže byť len banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky a veriteľ s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Ďalšou zákonnou podmienkou, ktorá musí byť nevyhnutne splnená v prípade prevodu, prechodu pohľadávok zo spotrebiteľských úverov prípade tohto zákonného ustanovenia je skutočnosť, že je možné postúpiť len pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (v dôsledku mimoriadneho zosplatenia úveru).

17. Z obsahu spisu v danom prípade vyplynulo, že predchodca žalobcu (postupca - Slovenská sporiteľňa, a.s.) výzvou zo dňa 22.03.2017 (č. l. 25), oznámil žalovanému, že ku dňu 21.03.2017 je v omeškaní so splácaním svojho dlhu vo výške 775,20 eura a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenú výzvu teda možno posúdiť ako výzvu právneho predchodcu žalobcu, ktorou dal dlžníkovi teda žalovanému na vedomie, že je v omeškaní dlhšie ako 3 po sebe nasledujúce mesiace a súčasne ho upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, a to v zmysle § 565 prvá veta v spojitosti s § 53 ods. 9 OZ. S tým, že následne ak právny predchodca žalobcu, chcel využiť svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru musel po doručení uvedenej výzvy tak učiniť v zmysle § 565 OZ do splatnosti ďalšej splátky, a teda do 20.04.2017, nakoľko z úverovej zmluvy vyplýva, že splatnosť jednotlivých splátok úveru bola dohodnutá vždy k 20. dňu toho ktorého kalendárneho mesiaca. Predchodca žalobcu, (Slovenská sporiteľňa, a.s.) oznámením zo dňa 27.04.2017 (č. l. 23) oznámil dlžníkovi- žalovanému, že ku dňu 24.04.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo spotrebiteľského úveru. Na základe vyššie uvedeného je teda zrejmé, že Slovenská sporiteľňa, a.s. nedodrжала podmienky pre postúpenie pohľadávky v zmysle § 565 druhá veta OZ, keď nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky k 20.04.2017 (do splatnosti ďalšej nesplatenj

splátky úveru), ale až dňa 24.04.2017. V dôsledku uvedeného teda nedošlo k platnému predčasnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, čím nebol daný ani predmet zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.06.2019, nakoľko predmetom uvedenej zmluvy bola zosplatnená pohľadávka. V dôsledku uvedeného je preto potrebné pre nedostatok existencie predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky túto považovať za absolútne neplatnú v zmysle § 39 OZ. Zároveň je nevyhnutné zdôrazniť aj skutočnosť, že ak v danom prípade nedošlo k platnému mimoriadnemu zosplatneniu pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, nie je možné vysloviť, že v rámci postúpenia pohľadávky banky na iný subjekt bol s poukazom na § 92 ods. 8 zákona o bankách dodržaný § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že súd je povinný prihliadať (ex offa) na splnenie podmienok (všeobecných aj špeciálnych) postúpenia pohľadávok zo spotrebiteľských úverov, pretože v dôsledku absencie, ktorejkoľvek z nich dochádza k absolútnej neplatnosti takého právneho úkonu (zmluvy o postúpení pohľadávky) s tým, že súd prihliada na absolútnu neplatnosť bez návrhu resp. z úradnej povinnosti (ex offa).

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade súd prvej inštancie postupoval nesprávne, ak v prvom rade neposudzoval aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, resp. túto posúdil nesprávne s tým, že pre posúdenie platnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu (postupcu) na žalobcu (postupníka) neposudzoval ex offa všeobecné ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, špecifické ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda aj posúdenie platnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže končená splatnosť úveru mala nastať až 20.01.2025 resp. po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.06.2019. V prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojitosti s § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že súd je na absolútnu neplatnosť povinný prihliadať ex offa (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 ako judikát R 60/2018).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol, a to v dôsledku skutočnosti, že dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keď preskúmvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

20. O trovách konania strán sporu odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania, v plnom rozsahu (100 %). Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 2:1.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).